

Antwerpen, 19 april '26

Geachte,

Wij danken u voor de gelegenheid om advies uit te brengen over het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting, in het bijzonder inzake de opheffing van anonieme donatie.

Vanuit Donorkinderen vzw benadrukken wij dat deze wetswijziging raakt aan fundamentele rechten, in het bijzonder het recht op identiteit, persoonlijke ontwikkeling, kennis van de ontstaansgeschiedenis en toegang tot afstammingsinformatie. Deze rechten maken integraal deel uit van het recht op eerbiediging van het privéleven, zoals gewaarborgd door artikel 8 EVRM.

Het komt de wetgever toe om te waarborgen dat personen die via donorconceptie verwekt zijn en zullen worden, deze grondrechten op een effectieve en zo volledig mogelijke wijze kunnen uitoefenen.

Hoewel het ontwerp stappen zet richting meer rechtsbescherming en transparantie, stellen wij vast dat het op essentiële punten onvoldoende waarborgen biedt voor een effectieve en afdwingbare uitoefening van deze rechten, met name wat betreft de kennis over ontstaansgeschiedenis, de toegankelijkheid van afstammingsinformatie en de positie van reeds bestaande donorkinderen.

Ons advies is gebaseerd op een systematische analyse van het voorontwerp en de memorie van toelichting, waarbij hiaten werden geïdentificeerd en voorzien van concrete voorstellen tot herwerking. Daarnaast formuleren wij een aantal kernpunten die naar ons oordeel ontbreken, maar noodzakelijk zijn voor een evenwichtige regeling.

Met dit advies beogen wij bij te dragen aan een toekomstgericht kader waarin de rechten van donorkinderen daadwerkelijk centraal en afdwingbaar worden verankerd. Aan dit advies worden tevens onze eerdere aanbevelingen toegevoegd.

Tot slot wensen wij te benadrukken dat wij, sinds het arrest van het Grondwettelijk Hof, herhaaldelijk constructief hebben bijgedragen aan het overlegproces. Wij stellen echter vast dat deze input in het huidige voorontwerp slechts beperkt werd meegenomen. Dit roept vragen op over de effectieve betrokkenheid van ervaringsdeskundigen en de mate waarin het voorontwerp inhoudelijk werd versterkt. Wij achten een hernieuwde evaluatie dan ook aangewezen, met het oog op een meer gedragen en juridisch robuuste regelgeving.

Met hoogachting,
Donorkinderen vzw

Advies op het wetsontwerp

1. Retroactieve opheffing anonimiteit of compromis

De meest effectieve wijze om bestaande generaties donorkinderen in staat te stellen hun recht op afstammingsinformatie uit te oefenen, is de invoering van een retroactieve opheffing van donoranonimiteit. Internationale precedenten, zoals in Victoria (Australië), tonen aan dat een dergelijke maatregel juridisch en praktisch uitvoerbaar is, zonder dat dit tot onoverkomelijke problemen heeft geleid.

Een retroactieve opheffing van anonimiteit houdt niet noodzakelijk een ongrondwettige aantasting in van het recht op privacy van donoren. Volgens de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens beschikken lidstaten over een ruime beoordelingsmarge bij het reguleren van medisch begeleide voortplanting, temeer wanneer een afweging dient te worden gemaakt tussen concurrerende grondrechten. In dit geval betreft het een afweging tussen het recht op eerbiediging van het privéleven van donorkinderen – waaronder het recht op identiteit en afstammingsinformatie – en dat van gametendonoren.

Deze beoordelingsmarge wordt evenwel begrensd door het fundamentele karakter van het recht op afstammingsinformatie. Het Europees Hof benadrukte in het arrest *Gauvin-Fournis en Silliau t. Frankrijk* (7 september 2023, §§ 111-112) dat dit recht een essentieel aspect vormt van iemands identiteit en bestaan. Dit impliceert dat beperkingen op dit recht bijzonder strikt moeten worden beoordeeld.

Historisch werd de belangenafweging vrijwel volledig in het voordeel van de privacy van donoren gemaakt, een benadering die inmiddels als ongrondwettelijk werd beoordeeld. Daarentegen bestaat er geen rechtspraak die aantoonde dat een retroactieve opheffing van donoranonimiteit op zich een schending van grond- of mensenrechten zou uitmaken, zeker niet wanneer deze gepaard gaat met passende flankerende maatregelen, zoals psychosociale begeleiding, bemiddeling en de mogelijkheid voor donoren om voorwaarden te stellen aan contact.

Tegen deze achtergrond menen wij dat een retroactieve regeling minstens ernstig moet worden overwogen. Dit geldt des te meer nu het arrest van het Grondwettelijk Hof betrekking had op een reeds bestaand donorkind, en niet op toekomstige generaties. Het is dan ook aangewezen dat de wetgever in de eerste plaats voorziet in een effectieve en rechtvaardige regeling voor bestaande donorkinderen, teneinde te vermijden dat zij structureel belemmerd worden de uitoefening van hun fundamentele rechten.

Ter herinnering wordt overweging B.8.2. uit arrest GwH 102/2024 hier opnieuw geciteerd:

De legitieme belangen van de donor nemen evenwel niet weg dat, zoals in B.5.3 is vermeld, het kennen van zijn afkomst een bijzonder belangrijk aspect is van iemands identiteit.

De in het geding zijnde bepalingen maken het in hoofdte van het verwekte kind, dat zich

ten tijde van het sluiten van de overeenkomst nooit tegen de anonimiteit van de donor heeft kunnen verzetten, onmogelijk, in alle omstandigheden en ongeacht het belang dat zij inroepen, om enige identificerende of niet-identificerende informatie met betrekking tot de donor te verkrijgen van het fertiliteitscentrum. De in het geding zijnde bepalingen maken het het donorkind evenmin mogelijk om de donor rechtstreeks of onrechtstreeks te contacteren teneinde na te gaan of hij instemt met de opheffing van zijn anonimiteit. Zij ontnemen donorkinderen aldus op absolute wijze iedere mogelijkheid om hun afkomst te achterhalen via het fertiliteitscentrum, zelfs indien de donor zelf zou instemmen met de opheffing van de anonimiteit.

Aldus heeft de wetgever geen billijk evenwicht bewerkstelligd tussen de in het geding zijnde belangen, maar heeft hij een absolute voorrang gegeven aan de belangen van de donor, ten nadele van de belangen van het verwekte kind.

De vastgestelde ongrondwettigheid had dus betrekking op het feit dat een donorkind, verwekt voor de inwerkingtreding van de MBV-wet van 2007, geen enkele mogelijkheid had om identificerende of niet-identificerende afstammingsinformatie te verkrijgen en evenmin om de donor te contacteren teneinde na te gaan of deze instemt met de opheffing van diens anonimiteit.

Met voorliggend wetsontwerp wordt deze ongrondwettelijkheid geenszins rechtgezet. Gezien afstammingsinformatie met betrekking tot donaties die plaatsvonden voor 2007 niet wordt opgenomen in het centraal register, en gezien donoren niet zullen worden gecontacteerd teneinde na te gaan of ze instemmen met de opheffing van hun anonimiteit, voldoet het wetsontwerp niet eens aan de minimumvereisten van het arrest wat betreft bestaande donorkinderen.

Voorstel tot compromisregeling

Als alternatief voor de retroactieve opheffing van donoranonimiteit stellen wij een evenwichtige overgangsregeling voor:

- Gelijke rechten op toegang tot informatie voor alle donorkinderen, met uitzondering dat identificerende gegevens voor bestaande donorkinderen niet automatisch worden vrijgegeven;
- Volledige toegang tot niet-identificeerbare gegevens voor alle donorkinderen.
- Actieve sensibilisering en benadering van donoren door fertiliteitscentra en overheid met het oog op vrijwillige identificatie en contact;
- Invoering van een tusseninstantie die contact en communicatie faciliteert.
- Mogelijkheid voor donorkinderen om vragen te stellen aan de donor via deze tusseninstantie, voor zover deze in leven is.

2. Te beperkte toegang tot afstammingsinformatie

Het wetsontwerp beperkt de beschikbare gegevens tot een zeer beperkte set van niet-identificeerbare en identificeerbare gegevens, aangevuld met facultatieve informatie afhankelijk van de keuze van de donor.

Deze beperkte opsomming staat in schril contrast met de informatie waarover artsen, gametenbanken en ook wensouders kunnen beschikken (of hebben beschikt). Dit creëert een moeilijk te verantwoorden ongelijkheid, waarbij donorkinderen – als rechtstreeks betrokkenen – minder toegang hebben tot relevante informatie over hun eigen afstamming dan andere partijen.

Bovendien staat deze beperking op gespannen voet met fundamentele rechten, in het bijzonder het recht op eerbiediging van het privéleven zoals gewaarborgd door artikel 8 EVRM. Volgens vaste rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, onder meer in *Jaggi t. Zwitserland*, *Mikulic t. Kroatië*, *Godelli t. Italië* en *Gauvin-Fournis en Silliau t. Frankrijk* maakt het recht op identiteit, waaronder de kennis van de eigen afstamming, een essentieel onderdeel uit van artikel 8 EVRM.

Ook het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind erkent het recht op identiteit en het recht om de ouders te kennen. Deze principes worden bevestigd in het arrest nr. 102/2024 van het Grondwettelijk Hof, waarin wordt benadrukt dat toegang tot afstammingsinformatie effectief moet kunnen worden uitgeoefend.

Tegen deze achtergrond achten wij een aanzienlijke verruiming van de toegankelijke gegevens noodzakelijk. Alle afstammingsinformatie waarover fertiliteitscentra beschikken (bv. persoonsfiche uit de catalogus van de buitenlandse gametenbank, zowel van anonieme als open ID-donoren, motivatiebrief van een donor, diagnoses erfelijke aandoeningen, ...) dienen te worden geregistreerd in het Centraal Register, zodat deze informatie ook voor donorkinderen toegankelijk gemaakt kan worden. Dit moet niet alleen voor toekomstige generaties, maar ook voor bestaande donorkinderen mogelijk zijn.

Advies tot herwerking:

- **Niet-identificeerbare gegevens:** uitbreiding met informatie over behandeling, donorprofiel, aantal donorkinderen, gebruikperiode van gameten, familiale spreiding, en relevante medische, psychologische en sociale gegevens, motivatie van de donor of ouders zelf gameten voor donatie afstonden;
- **Identificeerbare gegevens:** naam, geboortedatum, nationaliteit en – indien vrijwillig verstrekt – kennisgeving dat contactmogelijkheden en contactgegevens van donor en betrokkene beschikbaar zijn;
- **Aanvullende gegevens:** alle vrijwillig toegevoegde informatie door betrokken partijen.

Een dergelijke uitbreiding is noodzakelijk om de volwaardige uitoefening van het recht op afstammingsinformatie daadwerkelijk mogelijk te maken.

Zodra een donor instemt met één contactname, worden de contactgegevens standaard beschikbaar gesteld, zonder dat dit per verzoek tot contactname opnieuw moet worden bevestigd bij de donor - er kan worden vermeld: contactgegevens zijn beschikbaar.

Daarnaast pleiten wij ervoor dat, net zoals een donor voorafgaand aan de donatie instemt met het later delen van identificeerbare gegevens, hij of zij ook principieel instemt met minstens één contactmoment per donorkind, indien het donorkind die wens op een later tijdstip uitdrukt. Zo zullen enkel donoren worden gebruikt die er bewust voor openstaan om antwoorden te bieden op de vragen die later onvermijdelijk zullen rijzen bij de kinderen die worden verwekt uit hun gameten.

3. Geen leeftijdsrestricties op toegang tot afstammingsinformatie of contact

Het voorontwerp voorziet in beperkingen of voorwaarden met betrekking tot de leeftijd waarop donorkinderen toegang krijgen tot informatie over hun afstamming (gewijzigd artikel 65/4, §2). Wij zijn van oordeel dat dergelijke leeftijdsrestricties principieel niet te verantwoorden zijn. Het invoeren van eventuele uitzonderingen op deze leeftijdsgrenzen doet hieraan geen afbreuk, maar bevestigt net de inconsistentie en juridische onhoudbaarheid van dergelijke beperkingen.

Vanaf de geboorte is een kind immers drager van fundamentele rechten. De rechten op identiteit, ontstaansgeschiedenis en kennis van de eigen afstamming maken integraal deel uit van deze kinderrechten en kunnen niet afhankelijk worden gesteld van het bereiken van een bepaalde leeftijd. Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind erkent in artikels 7 en 8 uitdrukkelijk het recht van het kind om, voor zover mogelijk, zijn ouders te kennen en zijn identiteit te behouden. Deze rechten gelden vanaf de geboorte van het kind en vereisen dat staten actief inspanningen leveren om hun uitoefening te waarborgen.

Het opleggen van leeftijdsgrenzen creëert een kunstmatige en juridisch moeilijk te verantwoorden beperking op de uitoefening van deze mensenrechten. Leeftijdsgrenzen miskennen dat de behoefte aan afstammingsinformatie zich niet plots ontwikkelt bij het bereiken van een bepaalde leeftijd, maar inherent is aan de identiteitsontwikkeling van het kind, die reeds op jonge leeftijd aanvangt. Men kan van donorkinderen niet verwachten dat ze wachten met het ontwikkelen van hun identiteit tot hun twaalf- of zestienjarigheid. Bovendien roept het ernstige vragen op inzake verenigbaarheid met het grondwettelijk gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel, evenals met het recht op eerbiediging van het privéleven.

Multidisciplinair onderzoek¹ heeft overigens aangewezen dat leeftijdsgrenzen bij de toegang tot afstammingsinformatie niet in het belang van het kind zijn. In gezinnen met meerdere

¹ Onderzoek en advies Fiom <https://fiom.nl/donorconceptie/leeftijdsgrenzen-wet-over-donorinformatie>

kinderen zou een leeftijdsgrens er trouwens voor zorgen dat het ene kind wel toegang krijgt tot gegevens over de donorouder, maar diens jongere broers of zussen niet. Donorkinderen met intense behoeften om afstammingsinformatie die jonger zijn dan de leeftijdsgrens (of hun ouders) zouden doen alsnog beroep op commerciële DNA-databanken om de identiteit van hun donorouder of siblings te achterhalen, vooraleer ze de leeftijdsgrens bereiken.

Hoewel het begrijpelijk is dat de wijze van toegang tot informatie en de begeleiding aangepast worden aan de leeftijd en maturiteit van het kind, rechtvaardigt dit geen uitstel voor de uitoefening van het recht op afstammingsinformatie. Integendeel, het vereist dat toegang tot informatie op een individuele, kindvriendelijke en gefaseerde manier wordt georganiseerd, met passende ondersteuning waar nodig. Administratief ongemak of niet-geconcretiseerde beweringen over haalbaarheid (zie MvT p. 46) verantwoordt geenszins harde leeftijdsgrenzen en uitsluiting van individuele begeleidingstrajecten.

Wij adviseren dan ook voor een systeem waarin het recht op toegang tot afstammingsinformatie vanaf de geboorte wordt erkend en gewaarborgd, zonder arbitraire leeftijdsrestricties. Enkel de modaliteiten van toegang kunnen, in functie van het belang van het kind, gerechtvaardigd worden afgestemd op diens leeftijd en ontwikkelingsniveau.

4. Recht om te weten dat je een donorkind bent

Zonder kennis over diens verwekkingswijze kan een donorkind diens rechten niet effectief uitoefenen en wordt die persoon onbewust blootgesteld aan risico's die een belangrijke impact kunnen hebben op zowel het eigen leven als dat van toekomstig nageslacht.

De effectieve rechtsbescherming van donorkinderen vertrekt dus vanuit het recht op ontstaansgeschiedenis (wat deel uitmaakt van het fundamentele recht op identiteit), met name het gegeven dat iemand weet dat die via donorconceptie verwekt werd. Vervolgens is het aan elk individu om al dan niet meer te willen weten over diens eigen afstamming, achtergrond en biologische verwanten.

Het recht op informatie over de ontstaansgeschiedenis van een donorkind moet primair worden vervuld door wensouders, maar secundair moet de overheid optreden. Wensouders horen transparant te zijn over het gebruik van donorconceptie ten aanzien van hun donorkind. Volgens het wetsontwerp zouden wensouders hierover worden geïnformeerd door het fertiliteitscentrum bij aanvang van hun traject. Bijkomend achten wij het opportuun om de voorlichting over de ontstaansgeschiedenis te verankeren als ouderlijke plicht, waarmee een duidelijk signaal wordt gegeven van wat onze samenleving van dragers van het ouderlijk gezag verwacht.

Er zullen echter steeds gevallen blijven waarin ouders de verwekkingswijze van hun donorkind trachten te verzwijgen. In deze gevallen dient de overheid garant te staan dat donorkinderen hun recht op identiteit en ontstaansgeschiedenis kunnen uitoefenen. De overheid heeft daarom ook een informatieplicht tegenover donorkinderen en hoort te

voorzien dat kinderen vanaf twaalf jaar een brief krijgen waarin op kindvriendelijke wijze wordt toegelicht dat meer informatie beschikbaar is over hun afstamming en hoe zij deze kunnen opvragen, voor mochten hun ouders hen nog niet hebben ingelicht over hun ontstaansgeschiedenis en/of rechten op afstammingsinformatie.

Ten overvloede is het onverenigbaar dat het wetsontwerp (gewijzigd artikel 73, tweede lid, 9°) voorziet in een mogelijke sanctie voor een donorkind dat relevante informatie niet zou verstrekken, terwijl niet gegarandeerd wordt dat het kind zelf tijdig en correct geïnformeerd wordt over zijn verwekkingswijze en de daaraan verbonden verplichtingen.

Daarom adviseren we het volgende:

- Alle donorkinderen hebben het recht om te weten dat ze via donorconceptie werden verwerkt, ook wanneer hun ouders hen hierover niet hebben ingelicht. Het register of ziekenhuis kan door hen worden bevraagd over de vraag of:
 - Ze via donorconceptie verwekt werden;
 - Hun ouders zelf gameten hebben gedoneerd.
- Voor donorkinderen verwekt na de inwerkingtreding van de nieuwe wet:
 - Ouders ontvangen na conceptie het donorpaspoort van de donor. Het donorpaspoort bevat niet-identificeerbare informatie over de donor. Deze informatie kan worden verweven in de opvoeding van het kind, wat bijdraagt aan diens identiteitsontwikkeling en het vermijden van taboes;
 - Vermelding donorconceptie in annex bij geboorteakte en in medisch dossier;
 - Ouders worden ingelicht over de mogelijkheid dat hun kind zonder hen informatie kan opvragen, net om hen aan te zetten om in alle openheid het kind te willen informeren en ondersteunen;
 - Ouders ontvangen voor de geboorte van het kind een toelichtingsbrochure hoe (later) meer informatie op te vragen zowel voor hen als voor hun kind(eren). In de brochure wordt vermeld dat:
 - het donorpaspoort aan het medisch dossier van kind werd toegevoegd en/of het een achterliggende fiche aan de geboorteakte wordt geplaatst waarop de verwekking via donorconceptie vermeld wordt;
 - het kind op diens twaalfjarige leeftijd een brief zal ontvangen met toelichting over hoe het zelf meer informatie kan opvragen;
 - het kind bij meerderjarigheid door de huisarts gecontacteerd zal worden en het een toelichting over algemene relevante medische informatie zal krijgen. Tijdens deze toelichting zal ook de achtergrond en dus het donorkind-gegeven ter sprake worden gebracht;
 - Ouders worden periodiek gecontacteerd door het ziekenhuis waar het kind werd verwekt om te polsen hoe het met het gezin gaat, of er zaken nodig zijn waar ondersteuning geboden kan worden en of het kind (kinderen) ondertussen ingelicht werd. Zo neen, dan worden de ouders doorverwezen naar instanties die ondersteuning kunnen bieden bij deze inlichting.
- Zoals eerder vermeld: het IVRK, EHRM en GwH bepalen geen leeftijdsgrens voor uitoefening recht op afstammingsinformatie. Er is voor alle betrokkenen dus geen leeftijdsbeperking m.b.t. afstammingsinformatie.
- Identificeerbare informatie kan door het donorkind geraadpleegd worden:

- Personen jonger dan twaalf jaar > opvragen kan met aanstelling van een (volwassen) voogd/vertrouwenspersoon bij het instituut of via een bemiddelingscommissie;
- Personen ouder dan twaalf jaar > opvraagbaar zonder tusseninstantie, maar kan ook verzoeken om informatie onder begeleiding te ontvangen (keuzerecht).
- Flexibiliteit en individuele beoordeling zijn noodzakelijk om recht te doen aan de noden en maturiteit van het kind, minstens via uitzonderingsmogelijkheden. Administratieve eenvoud kan daarbij geen rechtvaardiging vormen om kinderrechten te beperken.
- Ouders worden niet ingelicht wanneer hun kind een aanvraag indient, net om het recht van het kind op informatie te waarborgen. Ouders wel inlichten kan namelijk voor een ontmoedigend effect bij het kind of voor spanningen binnen het gezin zorgen. Het kind kan uiteraard beslissen diens ouders zelf over de aanvraag in te lichten.
- Kinderen jonger dan zestien jaar worden verplicht begeleid wanneer een eerste aanvraag ingediend wordt.

5. Geen overgangsregeling voor anonieme gameten

In de overgangsregeling wordt bepaald dat anoniem gedoneerde gameten, na de inwerking van het nieuwe wettelijke kader, gedurende een overgangsperiode van zes maanden kan gebruikt worden (gewijzigd artikel 76).

Het wetsontwerp voorziet twee limitatieve uitzonderingen - die volgens ons gerechtvaardigd kunnen worden - waarbij anonieme gameten nog langer gebruikt kunnen worden:

- om gezinnen die reeds een kind hebben via anonieme donatie de mogelijkheid te bieden om een volgend kind uit dezelfde donor te krijgen;
- voor reeds gecreëerde embryo's met anoniem donormateriaal, om te vermijden dat deze verloren gaan.

Aangezien het arrest van het Grondwettelijk Hof reeds dateert van 2024, kan redelijkerwijs worden verwacht dat fertiliteitscentra zich tijdig hebben voorbereid op de afschaffing van donoranonimiteit. Het argument dat bij de inwerkingtreding van de nieuwe wetgeving nog aanzienlijke voorraden anonieme donorgameten zouden bestaan, kan dan ook moeilijk worden aanvaard.

Van zorgvuldig handelende centra mocht worden verwacht dat zij, rekening houdend met het arrest en het beleidskader, hun voorraad anonieme gameten geleidelijk afbouwden en overschakelden naar niet-anonieme donatie. Centra die hierin hebben nagelaten de nodige voorzorg te nemen, kunnen zich hier niet op beroepen om een afwijkend regime te rechtvaardigen.

Een overgangperiode waarin anonieme donorgameten alsnog kunnen worden gebruikt na de inwerkingtreding van de nieuwe wetgeving, is dan ook niet aangewezen en ondermijnt de doelstelling van de hervorming.

Bovendien dreigt een dergelijke overgangsregeling te leiden tot een ongelijke behandeling tussen donorkinderen, waarbij sommigen na de inwerkingtreding van de wet worden geconfronteerd met minder rechten en bijkomende drempels.

Advies:

- Er wordt geen overgangsregeling voorzien die het gebruik van anoniem donormateriaal na de inwerkingtreding van het nieuwe wettelijke kader toelaat.
- Enkel de uitzonderingen hierboven vermeld kunnen wat ons betreft worden aanvaard.

6. Meer rechten en omkadering voor donoren (en hun familie)

Ook al tracht het wetsontwerp donoren beter te omkaderen, doch stellen we een aantal tekortkomingen vast.

We adviseren daarom volgende toevoegingen aan het wetsontwerp:

- Alle kosten voor psychologische begeleiding of schade die voortvloeien uit handelen of nalaten van een fertiliteitscentrum of arts, dienen door het centrum of de arts zelf te worden gedragen. Dit geldt ten aanzien van donoren, hun juridische kinderen, donorkinderen en wensouders, zowel retroactief als in de toekomst;
- Donoren moeten juridisch beter beschermd worden en afzonderlijk vertegenwoordigd zijn ten opzichte van wensouders en fertiliteitscentra;
- Donoren dienen versterkte beslissingsrechten te krijgen over het gebruik van hun gameten, die niet contractueel kunnen worden afgezwakt of overgedragen;
- Een donor kan niet voorafgaand instemmen om overtollige embryo's verwekt met diens gameten te laten gebruiken door andere wensouders;
- Donoren moeten de mogelijkheid hebben om een maximum aantal gezinnen te bepalen of om te beslissen dat hun gameten niet langer bij nieuwe gezinnen worden gebruikt. Zodra uit een donatie een kind in een gezin is geboren, kan de donor zich niet verzetten tegen verder gebruik van eerder toegewezen gameten binnen datzelfde gezin;
- Een donor kan nooit worden verplicht tot bijkomende donaties. Bij elk verzoek tot herhaalde donatie dient hij of zij hier expliciet over geïnformeerd te worden;
- Donoren worden aangemoedigd hun juridische kinderen te informeren over het mogelijke bestaan van halfbroers en -zussen die via donatie zijn verwekt;
- Er moeten duidelijke en toegankelijke counselingmogelijkheden worden voorzien voor de partner en eventuele bestaande kinderen (die niet via donatie zijn verwekt);
- Na het overlijden van een donor worden diens gameten niet meer gebruikt bij nieuwe gezinnen, enkel voor de uitbreiding van eerder gevormde gezinnen. Ouders

worden ingelicht over het overlijden zodat ze een weloverwogen beslissing kunnen nemen;

- Wanneer een donor overlijdt, wordt diens eigen gezin of familie geïnformeerd over beschikbare informatie en toegangsmogelijkheden voor meer informatie;
- Gameten van een donor mogen maximaal vijf jaar na de geboorte van een eerste donorkind gebruikt worden in een nieuw gezin. Daarna mogen geen nieuwe gezinnen met de gameten gevormd worden. Dit om te vermijden dat er te grote leeftijdsverschillen komen tussen donorkinderen die elkaars halfbroers- en zussen zijn.

7. Rechten voor bestaande kinderen van donoren

Het wetsontwerp houdt onvoldoende rekening met een essentiële betrokken groep, namelijk de juridische kinderen van donoren die niet via donorconceptie zijn verwekt. Ook zij en hun eerstegraads verwanten hebben een legitiem belang bij toegang tot relevante informatie, vergelijkbaar met dat van donorkinderen.

Het recht op kennis van de biologische verwantschap, in het bijzonder met betrekking tot broers en zussen, dient ook voor deze groep gewaarborgd te worden.

Voor hen is het van wezenlijk belang om:

- te weten of één of beide ouders gameten hebben gedoneerd, en of dit heeft geleid tot het bestaan van half- of volle broers en zussen;
- geïnformeerd te worden wanneer relevante medische informatie beschikbaar komt;
- zelf medische informatie te kunnen delen zodat verwanten tijdig kunnen worden ingelicht;
- opgenomen te worden in het centrale register;
- toegang te krijgen tot informatie over het aantal halfbroers en -zussen.

Het ontbreken van deze rechten creëert een ongerechtvaardigd onderscheid en laat een belangrijke groep buiten het beschermingskader van de wet.

8. Uitbreiding van het centraal register

Het huidige wetsontwerp voorziet in een register met slechts een beperkte set aan gegevens, voornamelijk fenotypische kenmerken en het aantal donorkinderen per donor.

Deze minimale invulling is onvoldoende om de rechten en belangen van alle betrokkenen – in het bijzonder donorkinderen en hun nakomelingen – daadwerkelijk te waarborgen.

Wij pleiten er dan ook voor om het register aanzienlijk uit te breiden met relevante medische, genetische en persoonlijke/contextuele informatie. Toegang tot dergelijke gegevens is essentieel, niet alleen voor de identiteitsontwikkeling, maar ook voor het tijdig

detecteren en opvolgen van mogelijke erfelijke aandoeningen. Een louter fenotypische beschrijving biedt hierin weinig tot geen meerwaarde.

Daarnaast moet het register ook dynamisch zijn, waarbij nieuwe medische informatie of relevante updates systematisch worden toegevoegd en gedeeld met betrokkenen. Eveneens is het van belang dat het register toelaat om verwantschappen beter in kaart te brengen, zodat betrokkenen geïnformeerde keuzes kunnen maken en onbedoelde consanguïteit of bloedverwantschap (incest) wordt vermeden.

Een robuust en toekomstgericht register is geen louter administratief instrument, maar een essentieel onderdeel van de bescherming van fundamentele rechten, waaronder het recht op identiteit, gezondheid en kennis van biologische afstamming.

We adviseren daarom dat het register minimaal met volgende gegevens wordt aangevuld, zowel voor de donaties uit het verleden als de toekomst:

- Informatie over de behandeling: type behandeling, arts, ziekenhuis of privépraktijk;
- Naam gametenbank;
- Profiel donor (anoniem, gekend of open ID);
- Geboortjaar en nationaliteit donor;
- Aantal en geslacht van de donorkinderen;
- Jaartallen gebruik gameten van een donor;
- Jaartallen geboortes donorkinderen;
- Of betrokkenen al dan niet overleden zijn;
- Aantal gezinnen, gezinssituaties en nationaliteit(en);
- Belangrijke medische en psychologische informatie donor en/of donorkinderen;
- Niet-identificeerbare informatie donoren en donorkinderen;
- Identificeerbare informatie donoren en donorkinderen;
- Informatie die door betrokkenen vrijwillig aan het register werd toegevoegd;
- Op welke manier er contact kan zijn (rechtstreeks en/of via tusseninstantie).

Gebruik van internationale gametenbanken is slechts gerechtvaardigd onder voorwaarde dat de gegevens van de donor volledig kunnen worden opgenomen in het nationale register en de nationale limiet ook internationaal gehandhaafd kan worden. In elk geval moet voor de toekomst veel meer worden ingezet op gekend donorschap en op donoren die rechtstreeks bij Belgische fertiliteitscentra doneren.

9. Vertegenwoordiging van donorkinderen in instituut (en andere beslissingsorganen)

Het voorontwerp voorziet in de oprichting van een instituut samengesteld uit experts (fertiliteitsartsen, een psycholoog, een jurist en een ethicus), aangevuld met een vertegenwoordiger van de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind (gewijzigd artikel 65/9). Hoewel deze expertise onmiskenbaar waardevol is, ontbreekt een essentiële stem: die van donorkinderen zelf.

Wij pleiten uitdrukkelijk voor de structurele vertegenwoordiging van donorkinderen binnen dit instituut en andere relevante beslissingsorganen. Het recht op inspraak van betrokkenen is een fundamenteel beginsel, zeker wanneer beslissingen een directe impact hebben op hun identiteit, gezondheid en levensloop. Vertegenwoordiging kan niet louter indirect of via derden verlopen; zij moet ook door ervaringsdeskundigen zelf worden opgenomen.

De aanstelling van minstens één donorkind als volwaardig lid van het instituut is daarom noodzakelijk. Dit zal niet alleen bijdragen tot meer evenwichtige en gedragen besluitvorming, maar ook tot het herstel van vertrouwen. Dat vertrouwen is in het verleden ernstig geschaad door misstanden binnen de sector, waaronder het handelen van fertiliteitsartsen, tekortkomingen bij gametenbanken en een falend toezichtskader.

Een inclusieve governance-structuur, waarin donorkinderen actief participeren, is dan ook geen bijkomstigheid, maar een essentiële voorwaarde voor een rechtvaardig en toekomstbestendig beleid rond donorconceptie.

10. Bijkomende juridische verankering en controle

Bij analyse van het wetsontwerp stellen wij vast dat de voorgestelde juridische verankering op meerdere punten tekortschiet en bovendien interne tegenstrijdigheden bevat. Bepaalde bepalingen lijken fundamentele rechten te willen waarborgen, zoals het recht op informatie en kennis over afstamming, maar worden elders in de tekst afgezwakt of feitelijk ondergraven door uitzonderingen, onduidelijke formuleringen of ontbrekende uitvoeringsmechanismen.

Deze inconsistenties creëren niet alleen rechtsonzekerheid voor alle betrokken partijen, maar dreigen ook de effectieve afdwingbaarheid van rechten in de praktijk te belemmeren. Een coherent en sluitend juridisch kader is nochtans essentieel, zeker in een domein dat zo diep ingrijpt in de persoonlijke levenssfeer, identiteit en gezondheid van individuen.

Wij pleiten er dan ook voor om het wetsontwerp grondig te herwerken met bijzondere aandacht voor interne consistentie, duidelijke rechten en plichten, en effectieve waarborgen voor de naleving ervan. Enkel zo kan worden vermeden dat de wet in haar huidige vorm verwachtingen creëert die zij in de praktijk niet kan inlossen.

We adviseren om het volgende nog toe te voegen aan het wetontwerp:

- De wetgeving rond donorconceptie hoort in het Burgerlijk Wetboek opgenomen te worden zodat het deel uitmaakt van het familie- en afstammingsrecht.
- Massadonatie, fertiliteitsfraude en andere misdrijven gerelateerd aan donorconceptie worden expliciet strafbaar gesteld.
- Verjaringstermijnen over alle wetsinbreuken treden pas in ten aanzien van een betrokken partij, na de ontdekking ervan door die betrokken partij.
- Alle inbreuken die werden (of worden) vastgesteld, worden aan het parket gemeld.
- Opname veiligheidsclausule vanaf inwerkingtreding van nieuwe wet, strafbaarstelling van vernietiging, vervalsen of niet overdragen van gegevens.
- Grondige evaluatie van alle centra en privépraktijken. Daarbij mogen enkel de centra die voldoen aan wettelijke vereisten, blijven opereren. In de evaluatie worden inbreuken uit het verleden in acht genomen bij de beoordeling. Als dit operationeel niet haalbaar is, is een inperking van het aantal fertiliteitscentra eventueel noodzakelijk.
- Het beroepsgeheim kan niet worden ingeroepen als argument om afstammingsinformatie niet te overhandigen aan een betrokkene. Het recht op afstammingsinformatie weegt in de regel zwaarder door dan het beroepsgeheim. Dit laat het beroepsgeheim onverlet ten aanzien van gegevens die geen afstammingsinformatie uitmaken.
- Evaluatie van nieuwe wetgeving:
 - Een eerste keer 3 jaar na het in voege treden van de wetgeving, waarbij donorkinderen, donoren, juridische kinderen van donoren en ouders deelnemen aan de evaluatie;
 - Vervolgens een jaar voor het einde van elke legislatuur zodat tijdig middelen worden begroot en grondige aanpassingen in het regeerakkoord kunnen worden opgenomen.

11. Vastgestelde inconsistenties

- Het opleggen van sancties aan donorkinderen wegens het niet verstrekken van informatie (gewijzigd artikel 73, tweede lid, 9°) is strijdig met het rechtszekerheids- en zorgvuldigheidsbeginsel, aangezien het wetsontwerp niet garandeert dat zij op de hoogte zijn van hun status. Ook de verplichting om medische gegevens te melden aan een fertiliteitscentrum is juridisch ondeugdelijk en niet handhaafbaar, omdat deze uitgaat van kennis van zowel de donorconceptie als het betrokken centrum, zonder dat die kennis wordt gewaarborgd.
- De verplichting voor fertiliteitscentra om relevante gezondheidsgegevens mee te delen aan donorkinderen houdt onvoldoende rekening met het recht op psychische integriteit. Het meedelen van potentieel ingrijpende medische informatie zonder context over de ontstaansgeschiedenis kan strijdig zijn met het zorgvuldigheidsbeginsel en het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

- De verwijzing naar de regeling inzake adoptie ter rechtvaardiging van een leeftijdsgrens van 12 jaar is juridisch inconsistent. In het adoptierecht hebben betrokkenen vanaf 12 jaar toegang tot identificeerbare gegevens van hun biologische ouders. Het voorzien van een beperkter regime voor donorkinderen kan een schending uitmaken van het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel.
- Voor donaties van vóór 2007 wordt enkel voorzien in vrijwillige registratie. Dit schiet tekort in het licht van de positieve verplichtingen van de staat onder artikel 8 EVRM om effectieve toegang tot afstammingsinformatie te waarborgen. Bovendien voldoet dit niet aan de vereisten van arrest GwH 102/2024.
- Donorkinderen zijn geen partij geweest bij de totstandkoming van het wettelijk kader en hebben geen toestemming gegeven voor beperkingen op hun rechten. Beperkingen op hun recht op afstammingsinformatie dienen dan ook te voldoen aan strikte proportionaliteitsvereisten, die in het voorontwerp onvoldoende worden aangetoond.
- De procedure waarbij de minister of diens afgevaardigde, na ontwerpbeslissing van het instituut, beslist over toegang tot afstammingsinformatie in 'complexe gevallen', zonder verplichting tot actieve gegevensvergaring, voldoet niet aan de positieve verplichtingen van de staat. Het instituut zou onderzoeks- en bemiddelende bevoegdheden moeten krijgen om verzoeken zo veel als mogelijk te kunnen inwilligen. Zowel de overheid als betrokken instellingen dienen redelijke en actieve inspanningen te leveren om ontbrekende gegevens te achterhalen. Het louter weigeren van toegang tot onvolledige informatie is in dit licht juridisch problematisch.

Aanbevelingen

Nieuwe wetgeving & compenserende maatregelen m.b.t donorconceptie in België

Opgemaakt: februari 2026

Samenvatting

Deze beleidsnota biedt aanbevelingen en praktische richtlijnen voor de hervorming van de Belgische wetgeving over donorconceptie. Ze is gebaseerd op inzichten uit de werkgroep van Donorkinderen vzw en consultatierondes met donorkinderen, ouders en donoren.

De aanbevelingen richten zich op een evenwicht tussen het recht van het kind op afstammingsinformatie, de bescherming van de privacy van betrokken partijen en de ondersteuning van gezinnen.

Donorkinderen vzw vraagt dat het recht op afstammingsinformatie en menselijke waardigheid centraal staan in de nieuwe wetgeving. Donorkinderen zijn geen uitzonderingscategorie, maar volwaardige burgers met gelijke rechten binnen het gehele wettelijk kader.

Inleiding

Sinds de jaren '50 werd in België voor onvruchtbare heterokoppels met een kinderwens mogelijk om via behandelingen met donormateriaal alsnog gezinsgeluk te kennen. Doorheen de jaren werden fertiliteitstechnieken verbeterd en voor andere gezinsvormen toegankelijk gemaakt.

Verwekt worden via donorconceptie brengt complexiteit met zich mee, doordat de juridische en biologische afstamming niet met elkaar samenvallen. Dit maakt het voor donorkinderen bijzonder moeilijk om hun mensenrechten op ontstaansgeschiedenis, afstammingsinformatie, identiteit, gezondheidsinformatie en familiebetrekkingen op een volwaardige wijze uit te oefenen.

Pas in 2007 voorzag de wetgever hiervoor het eerste wettelijk kader, met name de Wet van 6 juli 2007 over de medisch begeleide voortplanting (MBV) en de bestemming van overtallige embryo's en gameten. In deze wet werd – door de keuze voor anonimiteit en geheimhouding – onvoldoende bescherming geboden aan de mensenrechten van donorkinderen.

In het licht van het arrest nr. 102/2024 van het Grondwettelijk Hof moet de wetgever tegen 30 juni 2027 een transparant, rechtvaardig en mensenrechten conform systeem invoeren dat een evenwicht waarborgt tussen de belangen van donorkinderen, donoren en wensouders.

De hervorming van de Belgische wetgeving rond donorconceptie biedt dan ook een unieke kans om de rechten van alle betrokkenen – donorkinderen, ouders en donoren – zowel voor het verleden als voor de toekomst in balans te brengen.

Dit nieuwe wettelijke kader zou niet enkel een grondwettelijke verplichting inlossen, maar ook bijdragen aan een maatschappelijke cultuur van openheid, verantwoordelijkheid en wederzijds respect. Het erkennen van het recht van donorkinderen om hun afkomst te kennen, vormt een cruciale stap in de verwezenlijking van hun menselijke waardigheid.

Donorkinderen vzw

Naast structurele hervormingen voorzien we compenserende maatregelen voor donorkinderen die verwekt zijn onder de oude wetgeving en afspraken, zodat zij evenzeer toegang krijgen tot essentiële informatie over hun afkomst, familiale medische voorgeschiedenis en contactmogelijkheden met hun verwanten als ze dit wensen. We voorzien ook compenserende maatregelen voor ouders, donoren en andere betrokken partijen, zoals de juridische kinderen van donoren.

Deze aanbevelingen kwamen tot stand door de interne werkgroep bestaande uit Iris Tuijaerts, Tibo De Koster en Steph Raeymaekers en werden aangevuld met de input vergaard uit de consultatierondes met donorkinderen, ouders en donoren.

Doelstellingen en kernprincipes

- **Menselijke waardigheid, belang van het kind, mensen- en kinderrechten horen centraal te staan** en worden expliciet in de nieuwe wetgeving opgenomen.
- **Afschaffing van donoranonimiteit**, zonder overgangperiode.
- **Gelijke behandeling van bestaande en toekomstige donorkinderen** – door compenserende en retroactieve maatregelen.
- **Recht op ontstaansgeschiedenis**: donorkinderen hebben recht te weten via donorconceptie te zijn verwekt.
- **Recht op afstammingsinformatie**: alle niet-identificeerbare informatie in bezit van centra/banken (of extra toevoegingen door donoren of derden) moeten - op toegankelijke wijze - opvraagbaar zijn voor donorkinderen, zonder leeftijdsgrens.
- **Recht op medische informatie**: alle informatie rond genetische/familiale aandoeningen/risico's moet worden verstrekt aan betrokkenen (zowel t.a.v. donorkinderen, donoren, als andere niet-donorkinderen). Deze informatie moet bij regelmaat worden geactualiseerd.
- **Recht op familiebetrekkingen**: alle nageslacht van donoren (donorkinderen en juridische kinderen) krijgen toegang tot informatie (aantal gezinnen, aantal halfjes, geboortejaren en geslacht) + faciliteren contact tussen alle betrokkenen die hiervoor openstaan (familie in brede zin).
- **Recht op inspraak en participatie**: donorkinderen en donoren – doch met oog voor een gelijke balans- moeten mee aan tafel zitten bij alle beslissingen rond donorconceptie (bijvoorbeeld: bestuurlijke vertegenwoordiging in instituut of in centra).
- **Oprichting van een onafhankelijk instituut** – dat instaat voor registratie, informatieverstrekking, begeleiding en medische opvolging.
- **Volledige en centrale registratie** – van alle donaties, donoren en behandelingen, toegankelijk voor donoren, ouders, donorkinderen en juridische kinderen van donoren.
- Absoluut **verbod** op de **commercialisering van gameten en beperking van het aantal donaties per donor** – om massadonatie te voorkomen en genetische risico's te beperken.
- **Uniformiteit en volledige transparantie in begeleiding, screening, opvolging en nazorg** voor elke belangengroep.
- **Structurele bewustmaking en opleiding** – van artsen, zorgverleners en het brede publiek over afstammingsrecht en ethische verantwoordelijkheid.
- **Herstel en erkenning voor fouten uit verleden**: waarheidscommissie, formele excuses van centra/banken/politiek, schadefonds of aansprakelijkheidsregime, strafrechtelijk beteugelen van fraude en wanbedrijven, bijstand voor slachtoffers.
- **Streng toezicht en handhaving** – versterking van inspectieregime en uitbreiding van sanctiemogelijkheden.

Nieuwe wetgeving

1. Oprichting nationaal instituut – kenniscentrum

- Er wordt een onafhankelijk instituut opgericht dat instaat voor de registratie en bewaring van donorgegevens, meer bepaald niet-identificerende informatie en identificerende informatie.
- Dit instituut houdt ook toezicht op het maximum aantal kinderen per donor en informeert alle betrokkenen wanneer overschrijdingen en/of inbreuken vastgesteld worden.
- Centra worden verplicht dossiers en belangrijke documenten over te dragen aan het instituut, zodat gegevens bewaard en beschermd worden.
- Het instituut is een eerste aanspreekpunt voor ouders, donorkinderen, donoren en andere betrokken partijen m.b.t. dossiergegevens (afstammingsinformatie, aantallen, contact).
- Doorverwijsfunctie afhankelijk van de vraag naar Donorkinderen vzw, Donorfamilies vzw, (Federaal) Afstammingscentrum, FIOM, fertiliteitscentra ...
- Het instituut kan richting geven aan de werking van de inspectiediensten.
- Binnen het instituut wordt een medische tak opgericht die medische risico's inschatten kan en oordeelt of, op welke manier en wanneer anderen betrokken worden ingelicht.
- Het instituut hoort onder gezamenlijke bevoegdheden volksgezondheid en justitie te vallen, gezien haar focus op de vervulling van grondrechten zowel gerelateerd aan gezondheid als afstamming.
- Grondige hervorming departement biovigilantie bij het FAGG wegens vastgestelde nalatigheden tussen 2009-2025.
- Instituut en inspectie zorgen voor tuchtrechtelijke- en strafrechtelijke meldingen bij de bevoegde instanties.
- Oprichting van een Federaal Afstammingscentrum, met verschillende kantoren op Belgisch grondgebied of minstens voorziening van dezelfde centra verspreid over het gehele Belgisch grondgebied (minstens één in Vlaanderen, één in Brussel en één in Wallonië – verdere uitbreiding a.d.h.v. (groeiende) noden kan cruciaal zijn).

2. Juridische verankering en controle

- De wetgeving rond donorconceptie wordt opgenomen in het Burgerlijk Wetboek, zodat het deel uitmaakt van het familie- en afstammingsrecht.
- Massadonatie, fertiliteitsfraude en andere misdrijven gerelateerd aan donorconceptie worden expliciet strafbaar gesteld.
- Verjaringstermijnen over alle wetsinbreuken treden pas in ten aanzien van een betrokken partij, na de ontdekking ervan door die betrokken partij.
- Alle inbreuken die werden (of worden) vastgesteld, worden aan het parket gemeld.
- Opname veiligheidsclausule vanaf inwerkingtreding van nieuwe wet, strafbaarstelling van vernietiging, vervalsen of niet overdragen van gegevens.

- Het beroepsgeheim kan niet worden ingeroepen als argument om afstammingsinformatie niet te overhandigen aan een betrokkene. Het recht op afstammingsinformatie weegt in de regel zwaarder door dan het beroepsgeheim. Dit laat het beroepsgeheim onverlet ten aanzien van gegevens die geen afstammingsinformatie uitmaken.
- Evaluatie van nieuwe wetgeving:
 - Een eerste keer 3 jaar na het in voege treden van de wetgeving, waarbij donorkinderen, donoren, juridische kinderen van donoren en ouders deelnemen aan de evaluatie.
 - Vervolgens een jaar voor het einde van elke legislatuur zodat tijdig middelen worden begroot en grondige aanpassingen in het regeerakkoord kunnen worden opgenomen.

3. Uitbreidingen en beperkingen

3.1 Uitbreidingen

- Alle bestaande donorkinderen horen dezelfde rechten te hebben over toegang tot informatie, met één uitzondering: identificerende gegevens worden niet automatisch beschikbaar gesteld.
- Het recht op informatie over de ontstaansgeschiedenis van een donorkind moet primair worden vervuld door wensouders (informatieverplichting + ouderlijke plicht), maar secundair moet de overheid optreden.
- De overheid heeft een informatieplicht tegenover donorkinderen en voorziet dat kinderen vanaf twaalf jaar een brief krijgen waarin wordt toegelicht dat meer informatie beschikbaar is over hun afstamming en hoe zij deze kunnen opvragen, voor mochten hun ouders hen nog niet hebben ingelicht over hun ontstaansgeschiedenis en/of rechten op afstammingsinformatie.
- Personen die onder oude wetgeving vallen, krijgen alsnog toegang tot begeleiding, informatie en contact.
- Wettelijk kader laat gekende en open ID-donatie toe. Gekende donatie is wanneer (wens)ouders en donor elkaar kennen. Bij open ID-donatie kennen (wens)ouders en donor elkaar niet. Beide donorprofielen laten toe dat het kind later over zijn of haar afstammingsinformatie kan beschikken als het dit wenst.
- Formalisering informele circuit gekende donoren: deze donoren doorlopen dezelfde screening als de donoren die zich in fertiliteitscentra aanmelden.
- Een actieve informatieplicht van de overheid wordt wettelijk verankerd t.a.v. alle betrokkenen (donorkinderen, donoren, ouders, kinderen van donoren, kinderen van donorkinderen) wanneer medische risico's, inbreuken, fraude of onzorgvuldigheden vastgesteld worden (recht op informatie + mogelijkheid aansprakelijkheid). Daarnaast moet het ook mogelijk zijn voor betrokkenen om te achterhalen of alles correct is verlopen voor, tijdens en na de behandeling(en).
- Een Europees-breed registratiesysteem is essentieel voor volwaardige uitoefening van informatierechten en contactmogelijkheden bij grensoverschrijdende donaties.

- Oprichting van één nationale gametenbank zonder commerciële belangen.
- Verplichting van elk centrum om onafhankelijke compliance officers te benoemen die rapporteren aan inspectie FAGG en FOD.
- Maatregelen en safeguards te voorzien ten aanzien van het FAGG gezien de breuk in vertrouwen en al vastgestelde nalatigheden.
- Inspectieverslagen worden voortaan op transparante wijze gepubliceerd, met bekendmaking van betrokken ziekenhuis, privépraktijk en/of gametenbank.
- Rapid alerts worden, naast de persoonlijke melding aan de betrokkenen, gepubliceerd via de website van het Instituut van Volksgezondheid met inachtneming van de privacy van de betrokkenen.
- Medische dossiers worden voortaan minstens 100 jaar bewaard om erfelijke informatie beschikbaar te houden voor toekomstige generaties.
- Bij vaststelling van ernstige medische en erfelijke aandoeningen bij een donorkind of donor, wordt een DNA-staal beschikbaar gesteld zodat andere betrokkenen makkelijker kunnen nagaan of de aandoening ook aan hen werd doorgegeven.

3.2 Beperkingen

- Er komt geen overgangperiode waarbij anonieme gameten nog kunnen worden gebruikt. Enkel de bewaarde gameten van donoren die met toestemming de keuze maken om van een anoniem naar een open ID-donorprofiel te gaan, mogen nog gebruikt worden. Hierop bestaan twee uitzonderingen:
 - Gezinnen die al een donorkind hebben en hun gezin willen uitbreiden met een volle broer of zus; en
 - Embryo's van wensouders die in wacht staan om teruggeplaatst te worden.
- Gebruik van internationale gametenbanken slechts onder voorwaarde dat de gegevens van de donor volledig kunnen worden opgenomen in het nationale register en de nationale limiet ook internationaal gehandhaafd kan worden.
- Na het overlijden van een donor worden diens gameten niet meer gebruikt bij nieuwe gezinnen, enkel voor de uitbreiding van eerder gevormde gezinnen. Ouders worden ingelicht over het overlijden zodat ze een weloverwogen beslissing kunnen nemen.
- Gameten van een donor mogen maximaal vijf jaar na de geboorte van een eerste donorkind gebruikt worden in een nieuw gezin. Daarna mogen geen nieuwe gezinnen met de gameten gevormd worden.
- Grondige evaluatie van alle centra en privépraktijken. Daarbij mogen enkel de centra die voldoen aan wettelijke vereisten, blijven opereren. In de evaluatie worden inbreuken uit het verleden in acht genomen bij de beoordeling. Als dit operationeel niet haalbaar is, is een inperking van het aantal fertiliteitscentra eventueel noodzakelijk.
- Er komt onafhankelijk onderzoek naar het maximaal toelaatbare aantal gezinnen per donor in België. Dit onderzoek moet niet alleen kijken naar medische en logistieke aspecten, maar vooral naar de psychologische, sociale en juridische impact op donorkinderen, ouders en donoren. Daarbij worden ervaringen van betrokkenen nadrukkelijk meegenomen.

4. Dossierbeheer en register

4.1 Dossierbeheer

- Alle niet-identificerende informatie in het bezit van centra/banken (of extra toevoegingen door donoren of derden) moeten - op toegankelijke wijze - opvraagbaar zijn, zonder leeftijdsgrens en toegankelijk onder duidelijke voorwaarden. Voor nieuwe donorkinderen: ook identificeerbare gegevens. Voor bestaande donorkinderen: bewustmakingscampagne naar donoren rond identificeerbaarheid en contact.
- Voor bestaande donorkinderen wordt een overgangsregeling uitgewerkt, waarbij anonieme donoren via een tussenpersoon of -instantie benaderd kunnen worden.
- Als dossiers ontbreken of vervalsingen worden opgemerkt, worden alsnog de nodige inspanningen geleverd om het register aan te vullen met correcte informatie.
- De bewaartermijn van medische dossiers wordt verlengd tot 100 jaar en eventueel op verzoek een langere bewaartermijn.

4.2 Register

- Centraal register met gegevens over donoren, afstammelingen en wensouders, toegankelijk onder duidelijke voorwaarden voor afstammingsinformatie.
- Aanvulling in het sluitend registratiesysteem met gegevens uit het verleden en toekomst:
 - Informatie over de behandeling: type behandeling, arts, ziekenhuis of privépraktijk.
 - Naam gametenbank.
 - Profiel donor (anoniem, gekend of open ID).
 - Geboortejaar en nationaliteit donor.
 - Aantal donorkinderen.
 - Jaartallen gebruik gameten van een donor.
 - Jaartallen geboortes donorkinderen.
 - Of betrokkenen al dan niet overleden zijn.
 - Aantal gezinnen, gezinssituaties en nationaliteit(en).
 - Belangrijke medische en psychologische informatie donor en/of donorkinderen.
 - Niet-identificeerbare informatie donoren en donorkinderen.
 - Identificeerbare informatie donoren en donorkinderen.
 - Informatie die door betrokkenen vrijwillig aan het register werd toegevoegd.
 - Op welke manier er contact kan zijn (rechtstreeks en/of via tusseninstantie).
- Registratie in het register verloopt via het rijksregisternummer (of een dergelijke manier van identificatie in een bepaald land) van de betrokken personen (donoren, donorkinderen en ouders).

5. Begeleidings-, zorg- en informatietrajecten voor nieuwe en bestaande generaties

5.1 Algemeen

- Wensouders, donoren (en eventueel ook hun partner en kinderen) krijgen een grondige toelichting over de nieuwe wetgeving, hun rechten en verplichtingen, de fasering van toegang van informatie voor donorkinderen en mogelijkheden tot contact.
- Donor en wensouders moeten afzonderlijk en vrijwillig geïnformeerd worden over implicaties. Geen financiële prikkels die keuze beïnvloeden.
- Matching tussen ouder(s) en open ID-donor gebeurt enkel door fertiliteitscentrum.
- Wettelijk verbod en sancties voor het kiezen van een donor uit catalogus gametenbank door wensouders zelf.
- Alle betrokkenen worden proactief gecontacteerd en ten volle geïnformeerd wanneer genetische afwijkingen, risico's, overschrijdingen of fraude vastgesteld worden.

6. Wettelijk kader nieuwe generaties en compenserende maatregelen m.b.t. verleden

6.1 Screening

- Uniforme uitgebreide screening, zowel medisch als psychologisch, van wensouders en donoren.
- Bijkomende doorlichting om risico's te beperken (blanco strafregister, massa donatie, ...).
- Transparantie wordt geboden over de uitgevoerde testen.
- Bij gekende donaties worden wensouders en donor afzonderlijk gescreend.
- Bij donoren wordt verzocht om informatie die ze bijkomend beschikbaar wensen te stellen t.a.v. hun biologisch nageslacht (foto's, brief, ...). Hiervoor wordt laagdrempelige ondersteuning aan donoren aangeboden.
- Aan donoren wordt gevraagd om open te staan voor minstens één ontmoeting per donorkind.

6.2 Begeleiding

6.2.1 Algemeen

- Eenvoudig toegankelijk, one-stop-shop, voor alle vormen van begeleiding.
- Gespecialiseerde en neutrale counseling (niet door fertiliteitscentra).
- Gratis voor alle betrokkenen, minstens voor donoren en donorkinderen.

6.2.2 Begeleiding voor wensouders

- Gespecialiseerde begeleiding: voorafgaand verplicht begeleidingstraject voor wensouders, inclusief nazorg.

- Counseling behandelt zowel ethische, psychologische als praktische aspecten, met aandacht voor de toekomst van het kind.
- Uniforme medische en psychologische screening + uniforme kwaliteit en betaalbaarheid.
- Worden gecounseld doorheen het traject om hun kind(eren) tijdig en zelf in te lichten over hun ontstaansgeschiedenis.
- In counseling: eerlijke duiding over alle voor- en nadelen van de types van donorprofielen, met voorkeur op gekend donorschap boven open ID-donor.
- Gedeeltelijke terugbetalingsmogelijkheden of het uitsluitend betalen van remgeld voorzien voor betalende consultaties.
- Levenslange opvolging en counseling beschikbaar.
- Worden verzocht om na de bevalling terug bij de psycholoog op gesprek te gaan.
- Ouders worden daarna op regelmatige tijdstippen gecontacteerd door centra met de vraag of ze hun kind al hebben ingelicht over de donorconceptie. Hierbij wordt doorverwezen naar psychosociale ondersteuning over deze voorlichting.

6.2.3 Begeleiding voor donoren (en hun familie)

- Counseling is gratis en verplicht voor en tijdens het traject.
- Worden juridisch beter beschermd en afzonderlijk vertegenwoordigd t.a.v. wensouders en fertiliteitscentra.
- Krijgen meer beslissingsrecht over hun gameten, wat niet contractueel kan worden afgestaan. Ze mogen zelf een lager maximum aantal gezinnen bepalen of beslissen dat hun gameten niet meer bij nieuwe gezinnen worden gebruikt. Eens een kind wordt verwekt in een gezin, kan de donor zich niet verzetten tegen het verder gebruik van diens gameten in dat gezin.
- Een donor kan nooit verplicht worden om bijkomende gameten te doneren. Bij elk verzoek tot bijkomende donaties worden ze hier expliciet over ingelicht.
- Donoren worden verzocht juridische kinderen in te lichten over de mogelijkheid van halfbroers en -zussen door de donatie.
- Als een donor een vaste partner heeft, dan is de toestemming van de partner vereist om te kunnen donoren.
- Counseling mogelijkheden voor partner en diens kinderen (niet via donorconceptie verwekt).

6.2.4. Begeleiding voor donorkinderen

- Gratis counseling mogelijkheden voor hun gehele leven.
- Optionele (taal)grensoverschrijdende begeleiding bij contact tussen betrokkenen.

6.3 Toegang tot ontstaansgeschiedenis en niet-identificeerbare informatie

- Ouders ontvangen na conceptie het donorpaspoort van de donor. Het donorpaspoort bevat niet-identificeerbare informatie over de donor. Deze informatie kan worden verweven in de opvoeding van het kind, wat bijdraagt aan diens identiteitsontwikkeling en het vermijden van taboes.
- Ouders worden ingelicht over de mogelijkheid dat hun kind zonder hen informatie kan opvragen, net om hen aan te zetten om in alle openheid het kind te willen informeren en ondersteunen.
- Ouders ontvangen voor de geboorte van het kind een toelichtingsbrochure hoe (later) meer informatie op te vragen zowel voor hen als voor hun kind(eren). In de brochure wordt vermeld dat:
 - het donorpaspoort aan het medisch dossier van kind werd toegevoegd en/of het een achterliggende fiche aan de geboorteakte wordt geplaatst waarop de verwekking via donorconceptie vermeld wordt.
 - het kind op diens twaalfjarige leeftijd een brief zal ontvangen met toelichting over hoe het zelf meer informatie kan opvragen.
 - het kind bij meerderjarigheid door de huisarts gecontacteerd zal worden en het een toelichting over algemene relevante medische informatie zal krijgen. Tijdens deze toelichting zal ook de achtergrond en dus het donorkind-gegeven ter sprake worden gebracht.
- Donorkinderen worden net als wensouder(s) beschouwd als patiënten, en hebben dezelfde toegang tot het fertiliteitsdossier. Informatie m.b.t. fertiliteitsbehandeling wordt uit het medisch dossier van de wensouder(s) gekopieerd en toegevoegd aan het medisch dossier van het kind.
- In het medisch dossier van het kind wordt ook genoteerd of er gameten van de ouders worden afgestaan/gedoneerd. Dit is ook van toepassing voor de juridische kinderen van een donor.
- Ouders worden vijfjaarlijks gecontacteerd door het ziekenhuis waar het kind werd verwekt om te polsen hoe het met het gezin gaat, of er zaken nodig zijn waar ondersteuning geboden kan worden en of het kind (kinderen) ondertussen ingelicht werd.
- Donoren worden verwittigd wanneer:
 - een donorkind geboren wordt, met vermelding van geslacht van het kind (opt-in).
 - een aanvraag voor niet-identificeerbare en/of identificeerbare informatie werd ingediend.
- Wanneer een donor overlijdt, wordt zijn eigen gezin of familie geïnformeerd over beschikbare informatie en toegangsmogelijkheden voor meer informatie.
- Beslissingsrecht over informatie wordt zo veel mogelijk in de handen van het donorkind gelegd.

Donorkinderen vzw

- IVRK, EHRM en GwH bepalen geen leeftijdsgrens voor uitoefening recht op afstammingsinformatie. Er is voor alle betrokkenen dus geen leeftijdsbeperking m.b.t. opvragen van informatie, zowel niet t.a.v. niet-identificeerbare als t.a.v. identificeerbare informatie.
- Identificeerbare informatie kan door het donorkind geraadpleegd worden:
 - o Personen jonger dan twaalf jaar > opvragen kan met aanstelling van een (volwassen) voogd/vertrouwenspersoon bij het instituut of via een bemiddelingscommissie.
 - o Personen ouder dan twaalf jaar > opvraagbaar zonder tusseninstantie, maar kan ook verzoeken om informatie onder begeleiding te ontvangen (keuzerecht).
- Flexibiliteit en individuele beoordeling zijn noodzakelijk om recht te doen aan de noden en maturiteit van het kind, minstens via uitzonderingsmogelijkheden. Administratieve eenvoud kan daarbij geen rechtvaardiging vormen om kinderrechten te beperken.
- Ouders worden niet ingelicht wanneer hun kind een aanvraag indient, net om het recht van het kind op informatie te waarborgen. Ouders wel inlichten kan namelijk voor een ontmoedigend effect bij het kind of voor spanningen binnen het gezin zorgen.
- Kinderen jonger dan zestien jaar worden verplicht begeleid wanneer een eerste aanvraag ingediend wordt.
- Als een donor is overleden, primeert het recht op afstammingsinformatie op de privacy van de overledene. Na overlijden van de donor mag de toegang tot identificerende gegevens niet worden geweigerd. De wet zou geen koppeling moeten leggen aan de toestemming van andere betrokkenen (zoals nabestaanden) om informatie over een overleden donor beschikbaar te stellen. Donorkinderen moeten in staat worden gesteld om, zelfs na het overlijden van de donor, informatie te verkrijgen die hen helpt in het begrijpen van hun afkomst en genetische achtergrond.
- Via het instituut kunnen ouders en donorkinderen volgende niet-identificerende informatie opvragen:

Over de donor

	Donorkind	Ouder(s)
Geboortejaar en nationaliteit donor *	X	X
Motivatie van donatie *	X	X
Algemene medische informatie *	X	X
Belangrijke medische en psychologische informatie	X	X
Interesses en karaktereigenschappen *	X	X
Fysieke eigenschappen *	X	X
Naam gametenbank	X	X
Of hij/zij zelf contact wenst en met wie	X	X

Donorkinderen vzw

Of er meer informatie beschikbaar is	X	X
Tijdsinterval donaties	X	X
Al dan niet reeds overleden	X	X
Oorzaak van overlijden	X	X

(* deze informatie wordt opgenomen in het donorpaspoort)

Over halfbroers- en zussen

	Donorkind	Ouder(s)
Aantal halfjes via donorconceptie verwekt	X	X
Geboortejaren en geslacht	X	X
Aantal gevormde gezinnen en kinderen per gezin	X	X
Algemene medische informatie	X	X
Belangrijke medische en psychologische informatie	X	X
Of er contact wensen	X	X
Of er meer informatie beschikbaar is	X	X
Aantal juridische kinderen van de donor	X	X
Al dan niet overleden	X	X
Oorzaak van overlijden	X	X

- Via het instituut kunnen donoren en diens juridische kinderen volgende niet-identificerende informatie opvragen:

	Donor	Kind v donor
Aantal donorkinderen	X	X
Jaartallen geboortes donorkinderen + geslacht	X	X
Aantal gezinnen/vrouwen	X	X
Belangrijke medische en psychologische informatie	X	X
Of er al donorkinderen overleden zijn	X	X
Oorzaak van overlijden	X	X
Of een aanvraag voor niet-identificeerbare en/of identificeerbare gegevens werd gedaan	X	
Of er een contactwens is en t.a.v. wie	X	X
Of hun ouder(s) gameten hebben gedoneerd		X

- Alle betrokken partijen kunnen te allen tijde bijkomende informatie bij het instituut laten opnemen.

6.4 Toegang tot medische informatie en meldingsplicht

- Voor donoren, ouders met minderjarige donorkinderen en meerderjarige donorkinderen geldt er een meldingsplicht van erfelijke aandoeningen bij vermoeden en/of diagnose, als deze in verband kunnen worden gebracht met de donor. Dus ook wanneer erfelijke aandoeningen bij een juridisch kind van de donor vastgesteld worden.
- Zowel bij levensbedreigende als niet levensbedreigende medische informatie worden ouders ingelicht tot de meerderjarigheid van hun kind. Bij onbekwame meerderjarige donorkinderen worden hun bewindvoerders ingelicht.
- Psychologische aspecten worden bij algemene medische informatie opgenomen (bv. ADHD, schizofrenie, bipolaire stoornis, ...)
- Levensbedreigende medische informatie wordt zonder uitstel aan het donorkind meegedeeld ongeacht zijn leeftijd. Omkadering, psychosociale begeleiding en nazorg door professionals worden voorzien.
- Wanneer een erfelijke aandoening vastgesteld wordt waaruit blijkt dat de donor drager van de aandoening is, wordt een DNA-profiel beschikbaar gesteld zodat onderzoeken en diagnoses bij eventuele andere betrokkenen efficiënter kunnen verlopen.
- Optionele koppeling van dossiers met periodieke update zodat relevante niet-levensbedreigende informatie toch naar elkaar (donor – donorkind – juridische kinderen donor) kan doorstromen.
- De mogelijkheid wordt voorzien dat medisch gerelateerde vragen gesteld kunnen worden via het instituut of tussen huisartsen van donor en donorkind.
- Medische tak binnen het instituut bepaalt welke medische en psychologische informatie gecommuniceerd dient te worden.

6.5 Contact- en bevragingmogelijkheden

- De mogelijkheid dient ingebouwd te worden dat betrokkenen via een tusseninstantie/doorgeefluik vragen aan elkaar kunnen stellen.
- Enkel als het donorkind een aanvraag tot contact met de donor indient, is er een mogelijkheid tot rechtstreeks contact tussen hen.
- Contact met anderen kan enkel mits wederzijdse toestemming.
- Bij elk contactverzoek wordt de persoon in kwestie hiervan op de hoogte gesteld.

Instituut kan tussen alle betrokken partijen bemiddelen en ontmoetingen organiseren als die wens geuit wordt. Of ze verwijst door naar andere organisaties.

7. Compenserende maatregelen voor bestaande generaties

7.1 Toegang tot ontstaansgeschiedenis en niet-identificeerbare informatie

Zoals eerder aangeven: alle bestaande donorkinderen horen dezelfde rechten te hebben m.b.t. toegang tot informatie met als enige uitzondering: identificerende gegevens worden niet automatisch beschikbaar gesteld.

- Bestaande donorkinderen hebben het recht om te weten dat ze via donorconceptie werden verwerkt, ook wanneer hun ouders hen hierover niet hebben ingelicht. Het instituut of ziekenhuis kan door hen worden bevraagd over de vraag of:
 - o ze via donorconceptie verwerkt werden.
 - o hun ouders zelf gameten hebben gedoneerd.
- Garanties door de overheid om retroactieve opheffing anonimiteit mogelijk te maken en alle niet-identificeerbare informatie beschikbaar te maken d.m.v. controle t.a.v. fertiliteitscentra en privé praktijken van artsen dat effectief inspanningen geleverd worden.
- Alle beschikbare informatie wordt aan het instituut overgemaakt om het register retroactief aan te vullen (bv. persoonsfiche uit de catalogus van de buitenlandse gametenbank, zowel van anonieme als open ID-donoren, motivatiebrief van een donor, diagnoses erfelijke aandoeningen, ...).
- Vroegere donoren worden gecontacteerd en ingelicht over:
 - o het nieuwe wettelijke kader en compenserende maatregelen.
 - o hoeveel donorkinderen er met hun gameten verwerkt werden.
 - o inbreuken of overschrijdingen die eventueel vastgesteld werden.
 - o belangrijke medische informatie wordt een eerste keer opgevraagd.
- Principe van volledige retroactiviteit – inclusief contactveto: De wet zou volledige retroactiviteit moeten omvatten, zodat alle donorkinderen, ook diegenen die voor de invoering van de wet zijn geboren, toegang krijgen tot hun afstammingsrechten. Dit zou ook het recht moeten omvatten om een contactveto in te stellen in hoofde van zowel de donor als het donorkind. Een contactveto kan in de vorm van een statement achtergelaten worden bij het bevoegde instituut. Overtredingen van contactveto's kunnen gekoppeld worden aan een sanctie.
- Donoren worden aangeraden hun anonimiteit vrijwillig op te geven. Er wordt aan de donoren toegelicht dat ze via internationale DNA-databanken gevonden kunnen worden en dus best de regie van gevonden in eigen handen houden.
- Systeem van vrijwillige opheffing: Er dient een mechanisme te worden ontwikkeld waarbij donorkinderen daadwerkelijk de mogelijkheid krijgen om verzoeken in te dienen om informatie over hun donor te verkrijgen, zonder dat dit proces enkel "dode letter" blijft. Het is essentieel dat donoren op een respectvolle en verantwoorde wijze benaderd en geïnformeerd worden over de rechten van de kinderen. Dit geldt zowel voor binnenlandse als buitenlandse donoren, waarbij er duidelijke protocollen moeten komen over hoe met buitenlandse donoren om te gaan.

- Als een donor zich niet identificeerbaar wenst op te stellen, zijn volgende stappen voor het donorkind mogelijk:
 - het kan een persoonlijke brief aan de donor richten met verzoek uit de anonimiteit te treden.
 - als de donor geen contact wil of zich identificeerbaar wil opstellen: de mogelijkheid wordt gecreëerd om via tusseninstantie om vragen beantwoord te krijgen.
- Wanneer een donor is overleden, wordt zijn eigen gezin of familie geïnformeerd over beschikbare informatie en toegangsmogelijkheden voor meer informatie.
- Donoren worden geïnformeerd dat zowel hun donorkinderen als hun eigen kinderen via het instituut kunnen nagaan of ze donorkind zijn of dat hun juridische ouder gameten heeft gedoneerd.
- Psychologische en juridische ondersteuning wordt door instituut of ziekenhuis gratis aangeboden aan betrokkenen bij vaststelling van fertiliteitsfraude, andere inbreuken of overschrijdingen.
- Er is bij bestaande generaties evenzeer geen leeftijdsbeperking m.b.t. opvragen van informatie, niet t.a.v. niet-identificeerbare als identificeerbare informatie.
- Het opvragen van identificeerbare informatie is mogelijk wanneer dit door de donor werd aangegeven:
 - Personen jonger dan twaalf jaar > opvragen kan met aanstelling van een (volwassen) voogd/vertrouwenspersoon bij het instituut of via een bemiddelingscommissie.
 - Personen ouder dan twaalf jaar > opvraagbaar zonder tusseninstantie, maar kan ook verzoeken om informatie onder begeleiding te ontvangen (keuzerecht).
- Donorkind ontvangt altijd eerst niet-identificeerbare informatie en kan pas daarna de identificeerbare informatie opvragen. Tussen deze verzoeksmogelijkheden wordt geen wachtperiode opgelegd.
- Donorkinderen verwekt met gameten van open ID-donoren ontvangen op vraag de instructies over hoe ze hun donorouder kunnen contacteren.
- Donorkinderen verwekt met gameten van gekende donoren ontvangen op vraag de identificeerbare gegevens van de donor.
- Instituut kan tussen betrokken partijen bemiddelen en ontmoetingen organiseren. Ze kan ook doorverwijzen naar andere organisaties of instanties.
- Gratis toegang voor donorkinderen en hun eerstegraads verwanten in nationale DNA-databanken. Wanneer personen zich aanmelden, worden ze ook doorverwezen naar Donorkinderen vzw voor meer informatie over internationale DNA-databanken en stamboomonderzoeken.
- Ouders worden op verzoek uitgebreid ingelicht over het nieuwe wettelijke kader en toegang tot informatie voor henzelf en hun kind(eren).
- Ouders worden geïnformeerd dat als zij een gekende of open ID-donor gebruikt hebben, deze informatie beschikbaar wordt voor het kind.
- Er wordt ouders ook meegedeeld dat hun kind(eren) via internationale DNA-databanken naar antwoorden op zoek kunnen gaan.

- Kennisgeving aan ouders dat hun kind zonder hen informatie kan opvragen, net om hen aan te zetten om in alle openheid het kind te willen informeren en ondersteunen.
- Door het ziekenhuis waar het minderjarig kind werd verwekt worden ouders vijfjaarlijks gecontacteerd om te polsen hoe het met het gezin gaat en of het kind (kinderen) ondertussen ingelicht werden. Tools kunnen aangereikt worden.
- Ouders krijgen toegang tot alle beschikbare niet-identificeerbare informatie over donor.
- Alle betrokken partijen kunnen te allen tijde bijkomende informatie bij het instituut laten opnemen.

7.2 Toegang tot medische informatie en meldingsplicht

Zie 6.4

7.3 Contact- en bevragingmogelijkheden

Zie 6.5

8. Praktische richtlijnen voor implementatie

- Ontwikkel opleidingsmodules voor hulpverleners en psychologen over donorconceptie.
- Voorzie publieke bewustmakingscampagne die zich op donoren, ouders en de samenleving richt in het algemeen om taboes te doorbreken en openheid te stimuleren.
- Communiceer transparant met het publiek over de nieuwe wetgeving.
- Voorzie evaluatiemomenten om de uitvoering van de wet op te volgen en aan te passen waar nodig.